

INFORMACE A RECENZE

Rostoucí význam Evropských dokumentačních středisek při budování druhé generace informačních sítí Evropské unie

Jitka Hradilová

Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK v Praze

jitka.hradilova@ff.cuni.cz

Vznik a vývoj Evropských dokumentačních středisek

Počátek zakládání Evropských dokumentačních středisek (EDS) Evropskou komisí na vysokých školách spadá do roku 1963, kdy se zpřístupňování publikací z produkce Evropských společenství ukázalo být základním předpokladem rozvoje tzv. evropských studií v členských státech i v rámci mezinárodního akademického společenství. Prostřednictvím evropských studií se studenti i vědečtí pracovníci stávali aktivními účastníky evropského integračního procesu a výzkum v této oblasti napomáhal urychlování tohoto procesu.

K zakládání EDS docházelo poměrně živelně, neboť podmínky pro jejich provoz a vzájemné vztahy mezi EDS a Evropskou komisí byly stanoveny jen velmi obecně. Ze strany Evropské komise to byl závazek poskytovat EDS po jednom exempláři všech svých publikací ve vybrané jazykové verzi, ze strany vysoké školy povinnost pečovat o tuto sbírku publikací a zpřístupňovat ji svým studentům, učitelům a výzkumným pracovníkům. Kontrola těchto závazků však neexistovala. S postupným nárůstem počtu členských států EU a v souvislosti s tím i s nárůstem množství informací se taková praxe stala neudržitelnou.

Poté, co bylo na zasedání Evropské rady v Kodani v roce 1993 nabídnuto členství státům střední a východní Evropy, bylo zcela jasné, že je nutno, aby se této nové situaci přizpůsobila i EDS. Evropská komise začala podporovat propojení EDS do sítě a začala organizovat vzájemná setkání pracovníků EDS v jednotlivých členských státech. Od roku 1994 posílila tento proces i v rámci nového plánu informační politiky. V současné době existuje na 780 EDS nejen v členských státech EU, ale i v ostatních zemích po celém světě.

V období od počátků EDS v roce 1963 došlo v Evropských společenstvích a poté v Evropské unii k významným změnám. Proces rozšiřování EU měl za následek, že téměř každý univerzitní obor i předmět dostával evropskou dimenzi. Mnoho EDS začalo poskytovat své služby nejen katedrám evropských studií nebo evropského práva, ale všem katedrám v rámci univerzity nebo fakulty.

Vývoj vztahů Evropské komise a Evropských dokumentačních středisek

V roce 1995 rozhodla Evropská komise budovat své vztahy s EDS na smluvním základě, formou úmluvy podepsané s univerzitou nebo jinou hostitelskou institucí EDS. Motivem tohoto rozhodnutí bylo vědomí veliké finanční náročnosti závazku ze strany Evropské komise poskytovat EDS všechny publikace z produkce institucí EU a nebezpečí, že tyto publikace nebudou akademické veřejnosti dostupné v důsledku nedostatečného odborného zpracování

a ošetřování či kvůli uchování v nevhodných podmínkách. Tyto úmluvy obsahovaly též jasná kritéria pro hodnocení činnosti EDS.

V roce 1996 bylo na základě kontraktů s externími odborníky provedeno vyhodnocení EDS ve státech EU-15, které společně se zkušenostmi Evropské komise ukázalo, jak tyto smluvní vztahy mohou být nerovnoměrné a utopické. Projevovala se velká neochota ze strany univerzit v členských státech EU zajistit veřejnou dostupnost knihovních fondů EDS a poskytnout odborné kapacity pro jejich zpracování.

Na druhé straně závazek Evropské komise poskytovat EDS všechny publikace z produkce EU působil problém, neboť se dramaticky zvyšoval jejich objem zejména v elektronické formě a kromě toho mnohonásobně vzrostl počet institucí a agentur EU, které tyto publikace produkovaly. Distribuce publikací byla proto omezena pouze na publikace vydávané Úřadem pro úřední tisky ES v Lucemburku (EUR-OP). Řada publikací, která byla původně vydávána samotnými autory nebo agenturami nebo ve spolupráci EUR-OP s komerčními vydavateli, se tak do EDS nedostala.

Jedním ze samostatných vydavatelů byla statistická kancelář EUROSTAT, která nebyla ochotna bezplatně své publikace do EDS poskytovat. Vzhledem k důležitosti kontinuity a úplnosti statistických sbírek mnoha EDS zpochybňoval tento postup důvěryhodnost vztahů mezi Evropskou komisí a EDS.

Úloha EDS

V období po vstupu Maastrichtské smlouvy v platnost byla velká pozornost věnována posilování demokratických principů EU a informační a komunikační politice. Evropská komise i Evropský parlament kladly důraz na decentralizované šíření informací zaměřené na specifické skupiny příjemců. Rozvoj informačních institucí se stal prioritní záležitostí.

Úkolem EDS nebylo v minulosti aktivní šíření informací, ale jejich dokumentační fondy měly být, podobně jako tomu bylo v knihovnách, dostupnými zdroji informací pro vědecké pracovníky a další akademickou veřejnost. Rychlý vývoj evropského integračního procesu si vyžádal rozšíření působnosti EDS o regionální dimenzi a to i mimo akademickou sféru. Každý občan, právník, podnikatel i politik by zde měl najít odpověď na své otázky týkající se evropské integrace.

Tyto skutečnosti si vyžádaly přehodnocení úlohy Evropské komise ve vztahu k EDS.

Úloha Evropské komise

Prvním signálem nového směru ve vývoji vztahu Evropské komise a EDS bylo rozhodnutí ze srpna 1997 o reorganizaci tehdejšího Generálního ředitelství X pro informace, komunikaci, kulturu a audiovizuální prostředky a vytvoření samostatného oddělení „Knihovny a Evropská dokumentační střediska“. Toto rozhodnutí vycházelo ze skutečnosti, že EDS řeší stejné problémy budování fondů, jejich zpracování a využívání i nutné odborné přípravy pracovníků na tuto práci jako Knihovna Evropské komise a její síť RESEAUBIB.¹

1 Síť knihoven při jednotlivých generálních ředitelstvích Evropské komise

Ústřední knihovna Evropské komise však není knihovnou veřejně přístupnou tak, jak se to očekává od EDS. Z dosavadních zkušeností s využíváním serveru EUROPA a ze spolupráce v rámci EUROLIB² byla Evropská komise přesvědčena, že podpora EDS může být poskytována právě prostřednictvím tohoto serveru a rovněž prostřednictvím společných projektů.

Nutné změny informační politiky týkající se EDS

Z výše uvedených analýz a úvah vyplynulo, že je třeba přehodnotit stávající vztahy Evropské komise a EDS, založené na kontraktační bázi. Především proces změn, zejména rozvoj elektronických informací, probíhá tak rychle, že bylo nereálné a nežádoucí, aby úmluvy mezi Evropskou komisí a EDS byly časově neomezené. Neefektivní byla rovněž zásada, aby EDS získávala všechny publikace z produkce institucí EU. I když bylo i nadále důležité budovat v těchto střediscích na regionální bázi kompletní fondy dokumentů, bylo třeba zvážit jejich počet i rozložení v jednotlivých regionech. Vyvstala potřeba propojit EDS do sítí, podpořit využívání internetu a poskytování publikací vydávaných institucemi EU vzdělávacím institucím za sníženou cenu.

Nejnovější vývoj

Rok 1999 byl pro Evropskou komisi rokem velikých změn. Po rezignaci předsedy Jacquesa Santera odstoupila celá Komise a bylo jmenováno 20 nových komisářů pod vedením Romana Prodiho.

Bylo zrušeno Generální ředitelství X pro informace, komunikaci, kulturu a audiovizuální prostředky a v souladu s principem decentralizace byla informační politika rozdělena mezi několik Generálních ředitelství. EDS společně s knihovnou Evropské komise se stala součástí Generálního ředitelství pro vzdělávání a kulturu. Server EUROPA přešel do kompetence Tiskové a komunikační služby (Generální ředitelství pro tisk a komunikaci). V roce 2000 přešla pod Tiskovou a komunikační službu i síť EDS.

Stále častěji se také v té době projevovaly snahy, zejména za strany Evropského parlamentu, nahradit termín „informační politika“ termínem „komunikační politika“ vzhledem k rostoucímu úsilí o větší průhlednost a otevřenost fungování EU (zakotvenému v čl. A Amsterodamské smlouvy) a zdůrazňování vzájemné komunikace institucí EU s občany.

Informační síť a služby Evropské unie

V rámci prosazování principu průhlednosti a otevřenosti svého fungování vytvářela Evropská unie vedle EDS i síť dalších informačních institucí.

Tyto sítě byly budovány na principu subsidiarity³ a aktivního partnerství s národními, regionálními a místními institucemi, které se vyznačují dobrou znalostí místních sociálně ekonomických podmínek, a představovaly tak decentralizovanou nabídku informací v přímém kontaktu s veřejností.

2 Skupina knihoven institucí EU a přidružených evropských institucí (např. Rady Evropy) podporující partnerství knihoven při zavádění nových technologií, efektivním využívání informačních zdrojů a zpřístupňování knihovnických sbírek.

3 Termín „subsidiarita“ je v EU užíván pro vyjádření zásady, že rozhodovací pravomoci mají náležet odpovídajícímu nejnižšímu stupni řízení.

Šlo především o **Zastoupení Evropské komise a Kanceláře Evropského parlamentu** v jednotlivých členských státech, jejichž obdobou jsou ve třetích zemích (které nejsou členy EU) tzv. **Delegace Evropské komise**. Tyto instituce poskytují informace nejen o činnosti Evropské komise a Evropského parlamentu, ale též o ostatních institucích EU. Delegace Evropské komise plní navíc funkci diplomatickou.

Kromě Zastoupení a Delegací, které jsou spravovány a plně financovány Evropskou komisí – Generálním ředitelstvím pro komunikaci (dříve Generální ředitelství pro tisk a komunikaci), existují v Evropě ještě tři národní informační centra spravovaná členskými státy v rámci partnerství s Evropskou komisí – **Source d'Europe v Paříži, Jacques Delors Information Centre v Lisabonu a Informační a dokumentační středisko (CIDE) v Římě**.

Generální ředitelství pro komunikaci dále zodpovídá za síť **Evropských dokumentačních středisek** a před posledním rozšířením EU za nejvíce podporovanou síť **Info-Points Europe (IPE)** téměř ve všech hlavních městech členských států. Vznikla také síť **Středisek pro rozvoj venkova** (Rural Information and Promotion Carrefours) zaměřená – jak název napovídá – na venkovské oblasti.

Kromě pevných informačních bodů a center zřídila Evropská komise ještě síť odborníků pod názvem **Team Europe** s cílem šířit informace o otázkách evropské integrace prostřednictvím konferencí, rozhlasových a televizních programů, aktivní účastí v diskusích o EU apod.

Vedle těchto sítí existují ještě další informační služby, jejichž posláním je odpovídat na přímé otázky občanů. Jako příklad může posloužit služba **Eurojus**, která se specializuje na právní poradenství při výkladu evropského práva. Právní poradci poskytují své služby prostřednictvím Zastoupení Evropské komise v jednotlivých členských státech.

Kromě výše uvedených informačních sítí podřízených přímo Generálnímu ředitelství pro komunikaci existují ještě další sítě, které jsou v kompetenci jiných součástí Evropské komise.

Služba **EURES**, kterou zastřešuje Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti, provozuje informační, poradenskou a náborovou činnost ve spolupráci s obdobnými službami ve státech Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska. Jejimi partnery jsou především odborové organizace, sdružení zaměstnavatelů a místní a regionální úřady.

Služba **Signpost Service** (rozcestník) zahájila v roce 1996. Poskytuje obdobné služby jako Eurojus, ale specializuje se na otázky vnitřního trhu. Je dostupná z portálu Your Europe http://ec.europa.eu/youreurope/index_cs.html, stejně jako služba **SOLVIT**, která pomáhá řešit mimosoudní cestou problémy způsobené nesprávným výkladem pravidel vnitřního trhu ze strany státní správy. Síť **FIN-NET** se specializuje na řešení přeshraničních finančních sporů mimosoudní cestou. Za všechny tyto služby zodpovídá Generální ředitelství pro vnitřní trh.

Pro oblast inovací a pro transfer nových technologií byla zřízena síť **Podnikatelských a inovačních středisek** (Business and Innovation Centers – BICs) a síť **Středisek transferu inovací** (Innovation Relay Centers (IRCs), obě řízené Generálním ředitelstvím pro výzkum.

Pokud jde o služby podnikatelské sféry, významnou roli hrají Střediska Euro Info (Euro Info Centers - EIC) v kompetenci Generálního ředitelství pro podnikání.

Zvláštní místo ve zpřístupňování informací o Evropské unii zaujímá nakladatelství Evropské unie – **Úřad pro úřední tisky Evropských společenství (Office for Official Publications of the European Communities)** se sídlem v Lucemburku, které vydává knižní publikace, periodika, CD ROM a zpřístupňuje online databáze. Své produkty nabízí prostřednictvím elektronické služby **EU Bookshop (<http://bookshop.eu.int/>)** umožňující přístup k publikacím institucí, agentur a úřadů EU. Mimo online knihkupectví nabízí také online katalog a archiv všech publikací EU. EU Bookshop umožňuje uživatelům vyhledávat publikace EU, objednávat je a, kde je to možné, také si je stahovat. Katalog elektronického knihkupectví EU Bookshop obsahuje publikace vydané za poslední tři roky. Starší publikace lze nalézt v archivu.

V roce 2003 bylo provedeno celkové hodnocení všech sítí, aby mohla Evropská komise navrhnout **druhou generaci** informačního zabezpečení občanů.

Nejnovější vývoj po rozšíření EU vedl k celkové reorganizaci sítě Carrefours a Info Points Europe a vytvoření integrované sítě **Europe Direct Information Network**.

Na 400 informačních středisek pod novým názvem **EUROPE DIRECT** (poprvé též v nových členských státech) poskytuje celou škálu informačních služeb z oblasti práva a jednotlivých politik EU a získává zpětnou vazbu od občanů formou písemnou i ústní. Kromě bezplatné linky Europe Direct odpovídá služba Europe Direct též prostřednictvím elektronické pošty a provozuje interaktivní online službu na stránkách serveru EUROPA na adrese http://ec.europa.eu/europedirect/index_cs.htm.

Do sítě EUROPE DIRECT byla vzhledem ke svému informačnímu potenciálu, více než čtyřicetileté tradici a v neposlední řadě též díky odborné personální kapacitě zapojena též síť EDS. Po více než mnohaletém působení v rámci Generálního ředitelství pro vzdělávání a kulturu dostává se tak tato síť v roce 2002 do centra komunikační strategie Evropské komise, kterou zastřešuje Generální ředitelství pro komunikaci.

O významu, který Evropská komise síti EDS přikládá, svědčí rovněž dvoudenní seminář organizovaný Generálním ředitelstvím pro komunikaci ve dnech 24. – 25. května 2007 v Bruselu. Byl to vůbec první seminář zaměřený specificky na síť EDS od posledního rozšíření EU v roce 2004. Zúčastnilo se ho na 140 knihovníků z většiny členských států.

Již v úvodu semináře zdůraznil zástupce ředitele Generálního ředitelství pro komunikaci Panayotis Carvounis, zodpovědný za síť EDS, významnou roli expertních center pro vysoké školy a výzkum obecně, kterou EDS vedle svých tradičních knihovnicko-bibliografických služeb plní.

Vzhledem k tomu, že řada účastníků semináře byla nováčky v této velmi specializované oblasti, byl obsah semináře věnován, kromě informací o různých službách Evropské komise, též podrobné prezentaci vývoje v oblasti komunikační politiky Evropské komise.

Úřad pro úřední tisky Evropských společenství seznámil účastníky s logistickými problémy každodenního publikování hlavních periodik a monografií ve 23 úředních jazycích EU a přislíbil zavedení některých inovací, včetně služby pro knihovníky (Librarian's corner), která umožní již v průběhu nastávajícího léta stahovat záznamy oficiálních dokumentů ve formátu MARC. EDS jako privilegovaní uživatelé mohou nyní pro své uživatele objednávat větší množství exemplářů tištěných publikací. Elektronické verze všech publikací vydaných od roku 2004 zůstanou k dispozici online ve formátu PDF. Existuje rovněž projekt digitalizace vybraných starších dokumentů.

Knihovna Evropské komise nově zavedla systém Aleph, kromě jiného též v rámci budování souborného katalogu ECLAS, který kromě sbírek Ústřední knihovny obsahuje též dokumenty jednotlivých Generálních ředitelství a dalších 25 menších specializovaných knihoven, které se na budování souborného katalogu podílejí. Knihovna klade důraz na úlohu specializovaných knihovníků při výběru a hodnocení informačních pramenů jako protiváhy mechanického využívání počítačových vyhledávačů, kterých jsou studenti a výzkumní pracovníci zvyklí převážně využívat a spoléhat se na ně.

Zvláštní workshopy poskytly fórum pro diskusi o praktických aspektech pořádání a propagace informačních fondů EDS. Jeden z workshopů byl věnován společným projektům několika EDS z různých zemí. Předveden byl např. projekt MITOC, virtuální referenční služba, jejímž koordinátorem je Řecko, dále Archidok, společný repozitář elektronických verzí evropských dokumentů koordinovaný Německem, a služba European Sources Online (dříve KnowEurope), která v tomto roce obnovila svoji činnost jako produkt Univerzity v Cardiffu.

V roce 2007 probíhalo již třetí hodnocení sítě EDS německou společností Civic Consulting, a to formou dotazníků a interview. Předběžné výsledky ukazují, že celá síť funguje dobře, což vyplývá z 90% spokojenosti uživatelů se službami EDS. Problémem však zůstává malé povědomí potenciálních uživatelů z řad široké veřejnosti o existenci EDS a o nabídce jejich služeb.

S podnětným příspěvkem vystoupila Pattie Punch z Limericku, která vyzvala k většímu využívání nových komunikačních technologií dostupných prostřednictvím Web 2.0 a jemu podobných výsledků nejnovějšího vývoje. Zabývala se využíváním wiki s cílem poskytnout větší možnosti přístupu k informacím o EU a kladla důraz na vývoj metadat pro zpřístupnění materiálů ukrytých v hlubokém webu a zejména v dokumentech formátu PDF.

Jedno z posledních vystoupení se týkalo nových „koutků informací o EU“, které mají nahradit EDS v zemích mimo EU. Generální ředitelství pro vnější vztahy (DG RELEX) převzalo zodpovědnost za 103 střediska ve 30 zemích mimo EU, z nichž nejaktivnější jsou v Rusku, USA a Japonsku. Tyto „koutky“ budou řízeny společně s Delegací v příslušných zemích a jejich úkolem bude zvyšovat povědomí občanů těchto zemí o EU. Stávající síť depozitních knihoven při národních a univerzitních knihovnách po celém světě však zůstane zachována beze změn.

Seminář poskytl cennou příležitost pro výměnu nejlepších zkušeností, pro navázání nebo rozvíjení stávající spolupráce a možnost kontaktovat odpovědné pracovníky v Evropské komisi.

Intranet Europe Direct, který slouží jak síti Europe Direct, tak i síti EDS, spravuje College of Europe, Development Office v Bruggách. Jedná se o jednu ze dvou externích organizací, se kterou Evropská komise uzavřela kontrakt na podporu sítě Europe Direct. College of Europe zabezpečuje informační služby (kromě intranetu též newsletter a informační letáky), školicí služby včetně studijních materiálů a organizuje podpůrné akce, jako např. schůzky, výměnné programy apod.

Druhou organizací je **European Dynamics SA**, která zabezpečuje služby v oblasti informačních technologií a je autorem návrhu webové prezentace Europe Direct.

Sít' Evropských dokumentačních středisek v České republice

Koncem 80. let začala problematika evropské integrace stále častěji pronikat do nejrůznějších oblastí politického, hospodářského, kulturního i společenského života tehdy ještě Československé republiky. Z té doby se též datuje nabídka, kterou učinila Evropská komise Univerzitě Karlově, zřídit v Praze Evropské dokumentační středisko na podporu výuky a výzkumu v oblasti evropské integrace. Na toto první EDS zřízené v roce 1990 rozhodnutím rektora Univerzity Karlovy navázala v dalších letech EDS na Masarykově univerzitě v Brně, na VŠE v Praze, a také EDS při Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích se sídlem v Českém Krumlově.

EDS na Univerzitě Karlově v Praze

Význam tohoto EDS přerostl výrazně rámec poslání, které mu bylo dáno jeho statutem, a sice podporovat výuku a výzkum otázek evropské integrace na vysokých školách. Na rozdíl od EDS v členských státech EU, která se soustředila převážně na uspokojování informačních potřeb studentů a učitelů vysoké školy, při které byla zřízena, EDS na Univerzitě Karlově v Praze se stalo od počátku veřejnou informační institucí sloužící všem kategoriím uživatelů, počínaje státní správou (zejména jako zdroj právních předpisů pro začínající proces harmonizace českého právního řádu s právem Evropských společenství), přes pracovníky tisku, rozhlasu a televize, obchodu a průmyslu, zástupce podnikatelské sféry, knihoven a dalších informačních institucí, až po právníky a ekonomy zabývající se danou problematikou. Důvodem byla skutečnost, že vedle Euro-info centra, jehož služby byly určeny především podnikatelské sféře, bylo v té době EDS jedinou institucí připravenou zpřístupňovat unikátní informační fondy, především veškerou legislativu Evropských společenství od jejich vzniku v roce 1952. Tato legislativa v té době nebyla v České republice z jiných zdrojů dostupná. EDS má univerzální informační gesci, tzn. že jeho sbírky obsahují informace ze všech oblastí evropské integrace.

Kromě běžných knihovnicko-bibliografických služeb poskytuje EDS služby rešeršní z vlastních databází i z databází EU, dále služby konzultační při vyhledávání informací i v rámci metodické podpory mladších EDS. Do vstupu České republiky do EU v roce 2004 vydávalo informační bulletin *Informace z Evropy, řada A – Evropská unie*, a bibliografii článků z časopisů EU. Snažilo se tak alespoň částečně řešit nedostatek informací o EU v českém jazyce. Běžné jsou služby reprografické a od roku 1997, kdy bylo v EDS zřízeno audiovizuální centrum, i služby audiovizuální spočívající v příjmu satelitního televizního vysílání EU „Europe by Satellite“. Své databáze i archivní verzi informačního periodika zpřístupňuje EDS veřejnosti na své webové stránce **www.eis.cuni.cz**.

Od poloviny 90. let se v souvislosti se vzrůstající potřebou výchovy uživatelů i informačních pracovníků v oblasti evropské integrace rozšířila činnost tohoto EDS o vzdělávací aktivity. Jsou pořádány semináře pro učitele a studenty vysokých i středních škol, pro pracovníky státní správy, pro informační pracovníky, pro Kancelář prezidenta republiky atd.

EDS při Masarykově univerzitě v Brně

EDS vzniklo v roce 1993 na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Jedná se o středisko specializované na oblast práva Evropských společenství. Kromě funkce, kterou plní z titulu svého statutu uděleného Evropskou komisí, zpracovává a zpřístupňuje též publikace Rady Evropy. Unikátní sbírku tvoří judikatura Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku. K dispozici jsou i všechny úmluvy Rady Evropy.

EDS poskytuje své informační služby nejen studentům a učitelům vlastní univerzity, ale i široké odborné veřejnosti.

<http://www.law.muni.cz/knihovna/>

EDS na Vysoké škole ekonomické v Praze

EDS působí na Vysoké škole ekonomické od roku 1993. Jeho specializací jsou ekonomické otázky evropské integrace. Od roku 1998 je umístěno v areálu studoven Centra informačních a knihovnických služeb.

Kromě úkolů vyplývajících z uděleného statutu EDS poskytuje rovněž poradenské služby, řešeršní služby z klasických i elektronických zdrojů informací a je vybaveno pro pořádání prezentačních seminářů, projekce videoprogramů a pořádání nejrůznějších propagačních akcí.

<http://ciks.vse.cz/knihovna/zizkov/eds.aspx>

EDS Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Evropské informační centrum Jihočeské univerzity bylo založeno z iniciativy Univerzity Karlovy v Praze, která také poskytovala tomuto Centru, a to zejména v prvních letech jeho existence, metodickou i materiální pomoc. Ve svých počátcích bylo Centrum provozováno jako společná iniciativa města Český Krumlov a Jihočeské univerzity se sídlem v Českém Krumlově. Statut EDS s univerzální gescí získalo v roce 1996. V současné době přesídlilo EDS do Českých Budějovic a poskytuje své služby studentům a učitelům Jihočeské univerzity.

EDS Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

EDS zahájilo svou činnost v lednu 2006 při Fakultě sociálně ekonomické při Středisku vědeckých informací. Pedagogickým a vědeckým pracovníkům a studentům poskytuje prezenční a krátkodobé výpůjčky ze svých fondů v rozsahu oborů vyučovaných zejména na Fakultě sociálně ekonomické: sociální politika, management, finance, ekonomika podniku, mezinárodní obchod, regionální politika, evropská integrace, životní prostředí, evropské právo, doprava a energetika, zemědělská politika.

<http://fse1.ujep.cz/EDS.asp>

EDS Univerzity Palackého v Olomouci

Středisko, které vzniklo v roce 2001, působí v rámci Právnické fakulty jako speciální sekce fakultní knihovny. Metodicky podléhá Katedře obchodního a mezinárodního práva

soukromého. Své fondy zpřístupňuje formou prezenčních i absenčních výpůjček i v rámci meziknihovni výpůjční služby. K dispozici je online katalog. Kromě knihovnických a bibliografických služeb poskytuje EDS též služby konzultační.

<http://www.upol.cz/fakulty/zarizeni-a-sluzby/knihovna-up/casti-knihovny/knihovna-pravnicke-fakulty/eds/?0>

EDS Justiční akademie v Kroměříži

Středisko vzniklo administrativně v roce 2007 a je ve stádiu budování.

Sít' středisek EuropeDirect v České republice

Střediska Europe Direct zastávají funkci prostředníka mezi EU a jejími občany na místní úrovni. V České republice bylo založeno 10 těchto středisek: v Brně v Knihovně Jiřího Mahe-
na, v Českých Budějovicích v rámci Evropského informačního střediska Jihočeského kraje v budově Krajského úřadu, v Liberci v rámci Euroregionu Nisa, v Olomouci v prostorách historické radnice, v Pardubicích jako součást Městského informačního střediska Pardubice a v Táboře, kde je jeho hostitelem Informační centrum mládeže Tábor. Dále existuje středisko Europe Direct Královéhradeckého kraje v Hradci Králové, a další střediska v Mostě, Novém Jičíně a Uherském Hradišti.

Sít' je koordinována Zastoupením Evropské komise v České republice.

Použitá literatura:

Keery, Neville. Re-thinking European Documentation Centres: A DG X reflection paper. Brussels, European Commission 1999. 6 s.

Hradilová, Jitka. Evropská dokumentační střediska v kontextu současné informační politiky EU. Informace z Evropy. Řada A – Evropská unie. 2000, č. 9, s. 1-4.

Evropská komise. Directorate-General Press and Communication. European information network and outlets for citizens overseen by the European Commission.

Dostupný z WWW:

http://web.archive.org/web/20050401023721/http://europa.eu.int/comm/relays/networks_en.pdf.

Evropská komise. Final report on the Specific Training Seminar for European Documentation Centres 24-25 May 2007. Brussels, Europe Direct Information Network, 2007. 15 s.